

Steller advies:

Jennifer Franken

Afdeling en team:

Ruimte, Leefomgeving

Zaaknummer:

122512

Portefeuillehouder:

Aukje Treep-van Hoeckel

Datum:**Onderwerp:**

Nota bodembeheer met bodemkwaliteitskaart inclusief PFAS-beleid

Openbaar

Is geheimhouding aan de orde?

Nee

Afgestemd met:

Financiën

Juridische Zaken

Advies

1. De Nota bodembeheer gemeente Soest 2021-2031 aan te bieden aan de raad ter vaststelling, met inachtneming van de toevoeging van de paragraaf over plaagsoorten na de terinzagelegging.
2. De Beleidsnota PFAS met bijbehorende Bodemkwaliteitskaart PFAS aan te bieden aan de raad ter vaststelling.
3. Voor te stellen aan de raad dat zij het besluit tot uitbreiden van het bodembeheergebied mandateert aan het college van burgemeester en wethouders.
4. Voor te stellen aan de raad dat zij de bestaande Nota bodemfunctieklassenkaart uit 2013 intrekken op de dag van inwerkintreding van de Nota bodembeheer gemeente Soest 2021-2031.

Aanleiding

Bij graafwerkzaamheden en bij het baggeren van watergangen komt grond en/of baggerspecie vrij. De vrijkomende grond en baggerspecie willen we zoveel als mogelijk hergebruiken, zodat minder materiaal wordt gestort en minder primaire grondstoffen worden gewonnen. Bovendien willen we dat de kwaliteit van de bodem aansluit bij het gewenste gebruik, als onderdeel van duurzaam bodembeheer. De wet- en regelgeving voor het ontgraven en toepassen van grond en baggerspecie is vastgelegd in het Besluit bodemkwaliteit. Het is niet zonder meer toegestaan grond en baggerspecie ergens te ontgraven en op een andere plaats neer te leggen of te gebruiken. Voorkomen moet worden dat het gebruik van grond en baggerspecie de ontvangende bodem verontreinigt en risico's vormt voor het (toekomstige) bodemgebruik. Het Besluit bodemkwaliteit biedt gemeenten en andere bevoegde gezagen de beleidsvrijheid om de regels gebiedsspecifiek te maken, zodat deze aansluiten bij het karakter van het gebied en de gebiedsopgave.

Begin 2020 maakte het college de keuze om het gemeentelijke, duurzaam bodembeheerbeleid vorm te geven door een nota bodembeheer met een bodemkwaliteitskaart op te stellen. De raad is hiervan met een raadsbericht d.d. 28-02-2020 op de hoogte gesteld. Voor alle gemeenten in de provincie Utrecht is ook bodembeleid voor PFAS opgesteld, als onderdeel van de nota bodembeheer. Bij de raad ligt de bevoegdheid om dit beleid vast te stellen. De kaarten behorend bij de nota bodembeheer, zijn de instrumenten voor dit duurzame beleid. De nota bodembeheer geeft regels en richtlijnen voor iedereen die bij het voorbereiden van projecten of het uitvoeren van bodemwerken rekening moet houden met de kwaliteit van de bodem. De nota's zijn opgesteld volgens het stappenplan uit de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten (Ministeries van VROM en V&W, september 2007). De stukken hebben zes weken ter inzage gelegen. De terinzagelegging heeft niet geleid tot inhoudelijke wijzigingen.

Beoogd resultaat

Het beleid zorgt voor duidelijke regels en richtlijnen voor iedereen die bij het voorbereiden van projecten of het uitvoeren van bodemwerken rekening moet houden met de kwaliteit van de bodem in Soest. Hierdoor wordt het toepassen van grond eenvoudiger, sneller en duurzamer.

Argumenten

1.1 De Nota bodembeheer biedt heldere regels en richtlijnen voor het ontgraven en toepassen van grond in Soest.

Met de nota bodembeheer wordt beoogd kortere doorlooptijden, regionale circulariteit, financieel voordeel en milieuvoordeel te behalen als onderdeel van een circulaire economie. Het beleidsmatig verankeren van het bodembeheerbeleid betekent dat voor de activiteiten grondverzet, bodemsanering, bouwen en ruimtelijke planvorming de bodemkwaliteit zo eenduidig mogelijk wordt beoordeeld. Dit maakt het beleid helder voor inwoners en bedrijven in de gemeente en voor bedrijven die binnen de gemeente werkzaamheden in de bodem uitvoeren.

1.2 De nota bodembeheer zorgt voor duurzaam en efficiënt hergebruik van vrijkomende grond.

De Omgevingswet die naar verwachting in 2022 inwerking treedt, richt zich onder andere op het duurzaam en efficiënt beheren en gebruiken van de bodem en de ondergrond. Hergebruik van bouwstoffen is ook één van de doelstellingen van het Besluit bodemkwaliteit. Met het gebiedsspecifieke beleid in de nota bodembeheer geven we hier invulling aan. Bij het gebiedsspecifieke beleid is een afweging gemaakt tussen enerzijds de risico's voor bodemverontreiniging en behoud van de bestaande bodemkwaliteit en anderzijds de mogelijkheden voor hergebruik of toepassing van grond binnen de gemeente. De voordelen van gebiedsspecifiek beleid zijn:

- Gebiedseigen grond kan in daarvoor aangewezen zones worden gebruikt;
- De aankoop van primaire grondstoffen (zoals zand uit zandwinputten) en secundaire grondstoffen (zoals grond van een grondbank) vermindert;
- Transportkosten en -afstanden (en daarmee uitstoot) minimaliseren;
- Er wordt beter en sneller voorzien in de grondbehoefte bij locatieontwikkelingen (vergroten aanbod van toepasbare grond en werk met werk maken).

1.3 Het toevoegen van een paragraaf over plaagsoorten is noodzakelijk om verdere verspreiding van deze soorten via grondverzet te voorkomen.

Leusden en Amersfoort hebben in hun nota's bodembeheer een paragraaf opgenomen om het verspreiden van plaagsoorten zoals Japanse duizendknoop en reuzenberenklauw bij grondverzet te voorkomen. Dit maakt het noodzakelijk om voor Soest ook zo'n paragraaf op te nemen. In Soest hebben wij ook last van deze soorten. Bovendien bestaat bij het niet toevoegen van een paragraaf hierover het risico dat grond met deze plaagsoorten erin juist in Soest wordt toegepast, omdat het in Leusden en Amersfoort niet mag.

2.1 Met het vaststellen van de Beleidsnota PFAS voldoen we aan de verplichting van de Staatssecretaris.

De beleidsnota PFAS maakt het uitruilen van licht PFAS-houdende grond in de provincie Utrecht onder strenge voorwaarden weer mogelijk. Door de Staatssecretaris is in het "Tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie" (8 juli 2019) aangegeven dat de stofgroep PFAS per 1 oktober 2019 verplicht moet worden meegenomen in gebiedsspecifiek bodembeleid. Hieraan voldoen we door de Beleidsnota PFAS met Bodemkwaliteitskaart PFAS vast te stellen.

3.1 Het mandateren van deze bevoegdheid aan het college scheelt werk en levert geen risico op voor de bodemkwaliteit.

De nota bodembeheer maakt het niet alleen mogelijk om binnen de gemeente Soest gemakkelijker grond toe te passen, maar ook tussen gemeenten met een vastgestelde nota bodembeheer. Wanneer een nieuwe gemeente een nota bodembeheer vaststelt kan de gemeente Soest besluiten het beheergebied naar deze gemeente uit te breiden, om grondstromen tussen de gemeenten mogelijk te maken. Hiermee worden niet

alleen de mogelijkheden vergroot om grond van buiten het beheergebied op het grondgebied van Soest toe te passen, maar worden ook de afzetmogelijkheden van de in de gemeente Soest vrijkomende grond vergroot. Het besluiten tot uitbreiden van het beheergebied tot buiten het voornoemde beheergebied is een bevoegdheid van de raad. Omdat dit een voortzetting van het beleid uit de nota bodembeheer is, wordt de raad om praktische redenen voorgesteld om het nemen van dit besluit te mandateren aan het college.

4.1 De Nota bodembeheer vervangt de bestaande Nota bodemfunctieklassenkaart uit 2013.

De Nota bodemfunctieklassenkaart uit 2013 is niet meer actueel en voldoet niet aan de bestaande wet- en regelgeving. Met de nota bodembeheer en beleidsnota PFAS voldoen we weer aan alle wet- en regelgeving.

Kanttekeningen

1. Het beleid en de bodemkwaliteitskaart moeten regelmatig worden geactualiseerd.

De nota bodembeheer wordt vastgesteld voor een periode van maximaal 10 jaar. De bodemkwaliteitskaart heeft een geldigheid van maximaal 5 jaar. Na 5 jaar kan ervoor gekozen worden om de kaart nog 5 jaar te verlengen. Om te bepalen of de kaart ongewijzigd verlengd kan worden, moeten we een verplicht stappenplan voor evaluatie doorlopen. Nieuwe gegevens en/of regelgeving kunnen leiden tot een noodzaak tot herziening van de kaarten en/of de nota bodembeheer. Als er wijzigingen zijn moet de kaart deze opnieuw door de raad worden vastgesteld. Zo nodig dient ook de nota bodembeheer na 5 jaar te worden aangepast en opnieuw te worden vastgesteld door de raad. Als er geen wijzigingen zijn kan het verlengingsbesluit door het college worden genomen.

2. Het toevoegen van de paragraaf over het voorkomen van verspreiden plaagsoorten (flora) bij grondverzet na de terinzagelegging zou kunnen leiden tot beroep.

De wetgever gaat er eigenlijk vanuit dat een besluit na terinzagelegging alleen gewijzigd kan worden naar aanleiding van ingebrachte zienswijzen. In dit geval vindt de wijziging ambtshalve plaats. Mocht een belanghebbende het daar niet mee eens zijn, dan kan hij of zij tegen het besluit beroep aantekenen bij de Afdeling bestuursrechtspraak RvS (op grond van artikel 50 Besluit Bodemkwaliteit). Het gaat echter voor belanghebbenden niet om een wezenlijk onderdeel van de nota. Daarom hebben wij het (ontwerp)besluit niet opnieuw ter inzage gelegd. Wij verwachten ook geen beroep.

Kosten, baten, dekking

Kosten

Er zijn geen kosten verbonden aan dit besluit.

Baten

Er zijn geen baten verbonden aan dit besluit.

Dekking

Er is geen dekking benodigd omdat er geen kosten aan dit besluit verbonden zijn.

Aanpak/evaluatie

Na vaststelling worden de beleidsstukken bekendgemaakt in de Soester Courant en gepubliceerd op overheid.nl. Het beleid treedt in werking de dag na publicatie op overheid.nl. Op diezelfde dag wordt de bestaande Nota bodemfunctieklassenkaart uit 2013 ingetrokken. Ook wordt de nota bodembeheer aangeboden aan omliggende gemeenten.

Iedere vijf jaar evalueren en actualiseren we het beleid en de bodemkwaliteitskaart indien nodig.

Participatie

De stukken hebben zes weken ter inzage gelegen. We ontvingen één reactie, van een belanghebbende die aangaf aan dat de nota bodembeheer als geroepen komt. Het biedt zijn bedrijf heldere regels in de dagelijkse bedrijfswerkzaamheden en duidelijkheid bij externe audits voor certificeringen.

Communicatie

Na vaststelling door de raad worden de beleidsstukken bekendgemaakt in de Soester Courant en gepubliceerd op overheid.nl. Ook wordt de nota bodembeheer aangeboden aan omliggende gemeenten.

Bijlagen

Beleidsnota PFAS.pdf (original), Bodemkwaliteitskaart PFAS.pdf (original), Collegevoorstel Nota bodembeheer met bodemkwaliteitskaart, inclusief PFAS-beleid.pdf (original), Collegevoorstel Nota bodembeheer met bodemkwaliteitskaart, inclusief PFAS-beleid.docx (original), Raadsvoorstel Nota bodembeheer met bodemkwaliteitskaart, inclusief PFAS-beleid.docx (original), Raadsvoorstel Nota bodembeheer met bodemkwaliteitskaart, inclusief PFAS-beleid.pdf (original)
